

EDİTÖRE MEKTUP / LETTER TO THE EDITOR

Venöz port kateter implantasyonu uygulanan hastaların retrospektif analizi

Retrospective analysis of patients undergoing venous port catheter implantation

Sevgi Kesici¹, Verda Tuna², Selma Özkan², Ercüment Cengiz³, Aygen Türkmen⁴

¹İstanbul Aydın Üniversitesi, Bahçelievler Medical Park Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kl., İstanbul; Turkey

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kanuni Eğitim Araştırma Hast., Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kl., ³Medikal Onkoloji Kliniği, Trabzon; Turkey

⁴Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Giresun, Turkey

Cukurova Medical Journal 2017;42(3):604-605

Sayın Editör;

Kanser hastalarının tedavisinde sık venöz giriş yapılması, tedavinin uzun süreli olması, sklerozan ajanların kullanılması ve fazla miktarda sıvı verilmesi nedeniyle son yıllarda santral venöz giriş araçları ve özellikle venöz port kateter kullanımı artmıştır¹. Venöz port kateterin kullanımı, kemoterapi gören kanser hastalarında daha güvenli ve kaliteli bir yaşam olanağı sunmaktadır. Sürekli, güvenilir iv kateterizasyon sağlanması, doktorlara daha kompleks ve çok daha etkin tedavi rejimlerini uygulayabilme şansı doğurmuştur. Hastalara ise ayakta tedavi olanağı yaratmış, hastanede kalma sürelerini kısaltmıştır². Bu yazıda, 85 kanser hastasında venöz port kateter implantasyon deneyimlerimiz retrospektif olarak incelenmiş ve komplikasyonlar tartışılmıştır.

Ocak 2011- Ağustos 2013 tarihleri arasında hastanemizde kemoterapi tedavileri için kalıcı venöz port kateter takılan 85 kanser hastası retrospektif olarak değerlendirildi. Port kateter takılan hastaların cinsiyetleri, yaş ortalaması, tanıları, port implantasyonu sırasında ve sonrasında gelişmiş komplikasyon nedenleri incelendi. Portlar, anestezi uzmanı tarafından ameliyathanede steril şartlarda, lokal ve sedoanaljezi eşliğinde daha çok sağ klavikuladan 3-4 cm aşağıda olacak şekilde takıldı. Port takılması sonrası postero-anterior (PA) akciğer grafisi veya skopi ile incelenerek yerleştirildikleri

yerin doğruluğu teyid edildi ve gelişebilecek pnömotoraks araştırıldı. Tüm hastalar ve aileleri rutin port bakımı hakkında bilgilendirildi. Port bakımı standart yöntemlerle yapıldı. Tedavilerde özel port iğneleri kullanıldı.

Çalışmamızda; 49'u Erkek (%57.6), 36'sı Kadın (%42.3) olmak toplam 85 hasta mevcuttu. Hastaların yaş ortalaması 56.3 yıl (min:30; max:97) olarak tespit edildi. Hastaların; 52'si kolorektal kanser (Ca) (%61), 12'si mide Ca (%14), 10'u meme Ca (%11), 2'si özefagus Ca (%2), 1'i incebarsak Ca (%1), 1'i pankreas Ca(%1), 1'i over Ca(%1), 1'i larenks Ca (%1) ve diğeri nazofarenks Ca (%1) olarak tespit edildi. Hastaların hepsinde port kateter implantasyonu gerçekleştirildi ancak 2 hastada (%2.3) pnömotoraks ve diğeri 2 hastada da (%2.3) kateterin yanlış yerleştirildiği tespit edildi.

Subkutan venöz portlar, uzun süreli ilaç tedavileri için güvenli ve kolay venöz giriş yolu sağlayan, küçük cerrahi işlem ile tamamı cildin altına implante edilen kateterlerdir³. Lokal anestezi altında port implantasyonu; hastaya verdiği rahatsızlık hissini minimal olması, komplikasyon oranının düşük olması ve aynı gün taburcu edilen hastanın tedavisine evde devam edilebilmesi gibi avantajlara sahiptir⁴. Port kateterizasyon işleminin gerçekleştirilmesi sırasında; işlemde başarısızlık, yanlış vasküler ponksiyon, vasküler travma, hemotoraks, pnömotoraks, hava embolisi gibi bazı

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Sevgi Kesici, İstanbul Aydın Üniversitesi, Bahçelievler Medical Park Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, İstanbul; Turkey E-mail: sevgikesici_25@hotmail.com
Geliş tarihi/Received: 09.10.2016 Kabul tarihi/Accepted: 12.11.2016

komplikasyonlar meydana gelebilir⁵⁻⁷. Venöz port kateter takıldıktan sonraki herhangi bir zamanda ensık görülen komplikasyonlar; kateter tıkanıklığı, enfeksiyon, venöz tromboz ve malpozisyonudur⁸. Pnömotoraks oranı cerrahi serilerde %0-6 arasında, diğer radyolojik serilerde ise %1-3.3 olarak bildirildi². Çalışmamızdaki pnömotoraks oranı (%2.3) literatür ile uyumlu bulunmuştur.

Sonuç olarak; komplikasyonsuz port implantasyonları için, işlem sırasında ve sonrasında görüntüleme yöntemleri ile değerlendirilmesi gerektiği ve ayrıca port kullanımı döneminde aralıklı kontrollerle bakımının yapılmasının önem arz ettiği kanaatindeyiz.

KAYNAKLAR

1. Kıral N, Saraç G, Yüksel T, Salepçi B, Çağlayan B. Nadir görülen port kateter komplikasyonu. *Tüberküloz ve Toraks Dergisi*. 2010;58:177-80.
2. Samancı T, Mandel NM, Bozkurt AK, Kutlu F, Uras C. 115 kanser hastasında port komplikasyonlarının değerlendirilmesi. *Cerrahpaşa Tıp Dergisi*. 2004;35:71-7.
3. John TC, Jeffrey PL, Todd MM, Livingston S, Joseph AK. A prospective randomized trial demonstrating valved implantable ports have fewer complications and lower overall cost than nonvalved implantable ports. *Am J Surg*. 2004;188:722-7.
4. Kock HJ, Pietsch M, Krause U, Wilke H, Eigler FW. Implantable vascular access systems: experience in 1500 patients with totally implanted central venous port systems. *World J Surg*. 1998;22:12-6.
5. Arch P. Port navigation: let the journey begin. *Clin J Oncol Nurs*. 2007;11:485-8.
6. Polderman KH, Girbes AJ. Central venous catheter use part:1 mechanical complications. *Intensive Care Med*. 2002;28:1-17.
7. Gullo SM. Implanted ports. technologic advances and nursing care issues, *Nurs Clin North Am*. 1993;28:859-71.
8. Ahmad I, Ray CE Jr. Complications of central venous access devices. In: *Central Venous Access* (Ed CE Ray Jr.):151-65. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, 2001.